

111

1783.

Al. 5.

Eesti - Ma Rahva

Ratender,

ehf

Säht - Ramat

1783

Nasta peâle, pârrast meie

Issanda JESUSS se Kristusse

Gündimist.

Tallinnas,

Trükkitud Lintvõruse Kirjadega.

Pårrast sedda kariist XEsisse Kristusse
fundimist, on taanuwo se 1783. aasta.

Pårrast ma - ilma lomist	5732
Pårrast Lutterusse õige Uusfo ülles- wõtmist	266
Pårrast wannas katko	126
Pårrast sedda kui mäggi Pranburgi läks	104
Pårrast sedda kui Toompå völlend	99
Pårrast sedda sure nähja hattatuist	88
Pårrast teist katko	73
Pårrast meie armolissemä Reisri ja Care Praua KALEVIA fundimist	54
Pårrast sedda kui ta hakkand wallit- sema = = = =	21

Pühha - Päwa märf N.

Zoulo - ja Wastla päwa mähhel, on
9 Nääddalat ja 2 Päwa.

Mårkide selletaminne.

- Noor fu.
- Essimenne werendel.
- Täis fu.
- Viimne werendel.
- Hea aadrit lasta.
- Hea kuppo lasta.
- Hea arstimisse rohto wõtta.
- Hea külwada ning istutada.
- Hea lapsi woõrutada..
- Sedda, mis pitkaliste peab kasivama.
- Hea puid raiuda hone tarvis.
- ← Ahjo tarvis.
- p. pârrast.
- p. l. pârrast lounat.
- e. l. enne lounat.
- p. Pühha.

ZAMMARGUS. Meári-Ku.

Kristusse Úmberleikam:	Luk. 2, v. 21.
3 Púhhapááw	Meári-Pááw
2 Esmaspááw	Abel
3 Leisipááw	Set
4 Kestnáddal	Enof
5 Neljapááw	Mefusalém
6 Rede	3 Kunn. P.
7 Laupááw	Julianus

Jesus 12 Mæstet wanna, Luk. 2, 41.

8 Púhhapááw	1 P. párr. 3. R. P.
9 Esmaspááw	Peatus
10 Leisipááw	Paawli Pááw
11 Kestnáddal	Ewraim
12 Neljapááw	Rein
13 Rede	Hilarius
14 Laupááw	Weliks

Pulmad Rana Liunas, Ioann. 2, 1.

15 Púhhapááw	2 P. p. 3. R. P.
16 Esmasp.	Risbregt

mad.

C 5, 3. e. l.

Gel Kuul ou si Pāwa.

17 Teisipāāw	Tönnise P.	Gelge
18 Kestnāddal	Aksel	taew,
19 Neljapāāw	Sara	kange
20 Nede	Baab. Geb.	čilm
21 Laupāāw	Meto	8, 51. p. l.

Peāliffosi Kapernauma Liinas, Matt. 8, v. 1.

22 Pūhhapāāw	3 P.p. 3. R.P.	Lummi-
23 Esmaspāāw	Lotta	saddo
24 Teisipāāw	Timoteus	tule-
25 Kestnāddal	Baawli Umb.	...
26 Neljapāāw	Polikarpus	j a
27 Nede	Krisostomus	
28 Laupāāw	Karel	tui-

Kristus Laetva peāl, Matth. 8, v. 23.

29 Pūhhapāāw	4 P.P. 3. R.P.	7, 19. e. l.
30 Esmaspāāw	Adelgund	so-
31 Teisipāāw	Ann	ga.

12 nel selle ku pāwal, touseb pāike kello s. ning
ühhe pole tundi, lähhāb alla, kello 3. ning ühhe pole
tundi. Pāāw on pitk 7. tundi, ja õ 17. tundi.

GEBRUIKINGUS. Küünla - Ku.

- 1 Kestnáddal
2 Neljapååw
3 Rede
4 Laupååw

- Pirrit
Küünla P.
Hanna
Veronika

- Wåggå
♣ kange
ful-
■ mad

Umb rohhust, Matt. 13, v. 24.

- 5 Pühhapååw
6 Esmaspååw
7 Teisipååw
8 Kestnáddal
9 Neljapååw.
10 Rede
11 Laupååw

- 5 P. pârr. 3, R. Wlmad.
Elo
Rikart
Råsperdina
Salomon
Kolastika
Edo

- ♦ 9, 3. c. h
+ Selge
taew,
kange
fulm.
→ Pârrast

Wina - Måest. Matt. 20, 1.

- 12 Pühhapååw
13 Esmaspååw
14 Teisipååw
15 Kestnáddal
16 Neljapååw
17 Rede

- B. & R. n. P
Veningna
Valentin
Waustina
Juliana
Alexander

- R. 1, 16. p. C
sedda
→ ale
kawad
pehmed

Sel Künl on tånnaro 28 Pâwa.

18 Läupâaw | Konkordia | -

Külv	Mehhesti Luk. 8, 4.	
19 Pühhapâaw	8 P. e. Rr. ill. p.	
20 Esmaasp.	Eigarius	9, 14. e.l.
21 Teisipâaw	Jesaias	niiskeid
22 Restnâddal	Petri p.	ja
23 Meljapâaw	Serenus	uddusid
24 Rede	Mauritse p.	ilmad
25 Läupâaw	Viktorius	tulla.

Kristusse kannatamissest, Luk. 18, 3.

26 Pühhapâaw	Paav Pühha	Künl ja
27 Esmaaspâaw	Nestor	† kùlm.
28 Teisip.	Wouua p.	4, 1. e.l.

16nel selle ka pâwal touseb pâike, kello 7. lähhâb
alla, kello 5. pâaw on 10, õ agga 14. tundi pitk.

MARcus.

Paasto = KR.

- 1 Kestnåddal
2 Neljapååw
3 Rede
4 Laupååw

- Tuhka Päääw
Medea
Eers
Adrian

- Lumme-
tuist
ja
kan-

Kristusse Rinsatamisfest, Matt. 4, 1.

- 5 Pühhapååw
6 Esmaspååw
7 Leisipååw
8 Kestnåddal
9 Neljapååw
10 Rede
11 Laupååw

- Pühha Paast.
Rotwrid
Janus
Ciprian
Võõtri Päääw
Mikeus
Konstantin

- ge
tuul.
Münd
woik-
7,5. p. l.
fid
heit-

Kananea = Raesest, Matt. 15, 12.

- 12 Pühhapååw
13 Esmaspååw
14 Leisipååw
15 Kestnåddal
16 Neljapååw
17 Rede

- Pühha Paast.
Ernestus
Sakarias
Longinus
Kert
Trute

- lie-
kud
7,58. p. l.
peh-
med

Sel Kuul on si Pâwa.

18	Lauvpâaw	Willemina	ja
	Sest kes Kurratist waewat, Luk. 11, 14.		
19	Pühhapâaw	3 Pühha Paase	peâwa-
20	Esmaspâaw	Matrona	paist-
21	Teisipâaw	Pent	• 10, 51. p.l.
22	Kestnâddal	Kawael	+ sed
23	Neljapâaw	Eiits	Ilmad
24	Rede	Kasimi	tulla.
25	Lauvpâaw	Paast Mar. D.	✉

26	Pühhapâaw	4 Pühha Paast.	Silla
27	Esmaspâaw	Kustaw	ilm
28	Teisipâaw	Kideon	• 11, 41. p.l.
29	Kestnâddal	Kido	ilmad
30	Neljapâaw	Aldonias	✉
31	Rede	Detlaus	ööd.

tonel selle ku pâwal touseb pâike kello 6. läbhâb
alla kello 6. pâaw on 12. ja ð 12. tundi pitk.

UÞRGEZG. Gürri - eft Mahla Ku.

1 Laupðáaw	Karjaliste V	Mis-
Jesus Kiwwidega viissatud, Joann. 8, 46.		
2 Pühhapðáaw	~~Pühha Vaast.~~	fed,
3 Esmaspðáaw	Verdinand	eggased
4 Leisipðáaw	Ambros	Ilmad
5 Kestnuáddal	Maxsim	lummi
6 Meljapðáaw	Kólestin	
7 Kede	Aron	ja
8 Laupðáaw	Liborius	se wihm

Kristusse físse - sóitmissfest, Matt. 21, 1.

9 Pühhapðáaw	~~Pühha V.~~	seggas-
10 Esmaspðáaw	Etseliel	tud.
11 Leisipðáaw	Leo	Párraist
12 Kestnuáddal	Julius	neid
13 Meljapðáaw	Gur Meliap.	2,24. e.l.
14 Kede	Künni - aw	Guri Kede
15 Laupðáaw	Karin	+ woiksid

Kristusse illestousmissfest, Mark. 16, 1.

16 Pühhap.	~~Pühha~~	willud
------------	------------------	--------

Gel Kuni on 30 Pāwa.

17 Esmaspāaw	Leine Pūhha	selged
18 Leisipāaw	Solmas P.	pāwad
19 Restnāddal	Simon	+
20 Neljapāaw	Adolarius	⊕ 1, 17. p. l.
21 Rede	Karissius	tulega
22 Laupāaw	Kajus	⊕ tulla.

Rinnipandud uksist, Joann. 20, 19.

23 Pūhhapāaw	P. pāw. III. P. Gari P.	
24 Esmasp.	Albert	Kilmad
25 Leisipāaw	Maitusse P.	⊕ ödd,
26 Restnāddal	Etselias	selged
27 Neljapāaw	Ludolv	⊕ tuis-
28 Rede	Klaus	⊕ 4, 55. p. L
29 Laupāaw	Vitalis	sed Pāwad.

Henri Karjatsest, Joann. 10, 11.

30 Pūhhapāaw P. pāw. III. P.

12 nel selle fu pāwal tōuseb pāsilik, pole tundi pār-
raast kelle 4 ning lähhāb alla, pool tundi pārraast fel-
lo 7. Pāaw on pitk 15. ja ð 9. tundi.

MAGNUS. Måio - ekk Leht - Ku.

1 Esmaspåáw	Wolbri Páðar	Wihma-
2 Leisipåáw	Sigismund	sed
3 Kestnáddal	† Beidmíme	sojad
4 Neljapåáw	Kottard	Ilmad.
5 Nede	Susanna	7, 32 p.l.
6 Laupåáw	Domisilla	pea felge

Urrikesse aia párrast, Joann. 16, 16.

7 Váhhapåáw	P. párr. R. ÚL. P.
8 Esmaspåáw	Lesiderius
9 Leisipåáw	Job
10 Kestnáddal	Parnabas
11 Neljapåáw	Laimo † Páðar
12 Nede	Kert
13 Laupåáw	Liberatus

Kristusse árraminnemissest, Joann 16, 5.

14 Váhhapåáw	P. p R. ÚL. P.
15 Esmaspåáw	Sohwi
16 Leisipåáw	Odocus
17 Kestnáddal	Erik
18 Neljapåáw	Tule † Páðar

Sel Kual on 31 Pâva.

19	Rede	Potensia	pârrast
20	Laupâaw	Piil	4, 5. v. l.
Digest pallumisest, Joann. 16, 23.			
21	Pühhapâaw	5 P. pârr. Rt. Úll. P.	
22	Esimasþâaw	Emilia	sedda
23	Tetsipâaw	Eduard	sojab
24	Kestnâddal	Vendiks	Pâvad
25	Neljapâaw	Suur Tuuli	ning
26	Rede	Ester	essimen-
27	Laupâaw	Peet	ue

Rõmustajast, Joann. 15, 26.

28	Pühhapâaw	6 P. p. R. Úll. D.	7, o. l.
29	Esimasþâaw	Mart	mur-
30	Tetsipâaw	Petronella	x rista-
31	Kestnâddal	Wikand	minne

Smal selle ku pâval touseb pâike pole tundi
 pârrasti kello 3. ning lähhâb alla, pole tundi pârrast
 kello 8. pâaw on piikl 17. d. agga 7. tundi.

GUNGIUS.

Jani - Ku.

1 Neljapååw	Kot Fal-	Tuul-
2 Rede	Hiskia	+ sed,
3 Laupååw	Nasmus	ja

Pühast Waimast, Joann. 14, 23.

4 Pühapååw	Pühhi	2, 23. t. l.
5 Esmaaspååw	Pühha	pårrast
6 Teisipååw	Pühha	neid,
7 Restnåddal	Lukretzia	sojad
8 Neljapååw	Medardus	sel-
9 Rede	Pertram	6, 52. p. l.
10 Laupååw	Pükem Vååw	ged

Jesus ic Mikodemus, Joann. 3, 1.

11 Pühapååw	gänto Gunn.	D.
12 Esmaaspååw	Vasilides	Ilmad.
13 Teisipååw	Tobias	Müüd
14 Restnåddal	Walerius	on
15 Neljapååw	Witus	konge
16 Rede	Gustina	wihm
17 Laupååw	Kreet	

Sel Küul on 30 Pāwa.

Rikkast Mehhest, Luk. 16, 19.

18 Pūhhapāāw	I. P. p. 3. a. S. P.	7,
19 Esmaspāāw	Kerivassius	mür- (I. p. l.
20 Teisipāāw	Abgarus	rיסטamis-
21 Keskūddal	Nahel	sega
22 Neljapāāw	Ahlasius	odata.
23 Rede	Pasilius	† Selge
24 Laupāāw	Jani Pāāw	taew,

Surest Höto - sōma - aiast, Luk. 14, 16.

25 Pūhhapāāw	2. P. p. 3. a. S. P.	
26 Esmaspāāw	Jeremias	D 5, 53. p. l.
27 Teisipāāw	Radislaus	sojad
28 Keskūddal	Josua	pāwad.
29 Neljapāāw	Peetr. Paani	Mūrrista-
30 Rede	Judit	.. minne.

tonel selle Küu Pāwal tuseb pāike 3. werendel
pārrast kello 2. ning lähhāb alla üks werendel pār-
rast kello 9. Pāāw on pikk 18 ning üks pool Tundi.
Hon 5 ning üks pool tundi.

3 Laupåaw	Teobald	Wågga
2 Raddunut	Lambast, Luk. 15, 1.	
2 Pühhapåaw	P. p. 3. a. 3. P.	Heina D.
3 Esinasp.	Kornelius	8, 57. e. h.
4 Leisipåaw	Ulrik	sojad
5 Kestnåddal	Anselm	Påwad,
6 Neljapåaw	Hektor	taew
7 Rede	Erino	pilwes.
2 Laupåaw	Emericius	Wihm

Olge arquivlissed, Luk. 6, 36.

9 Pühhap.	10 Eemasp.	11 Leisipåaw	12 Kestnåddal	13 Neljapåaw	14 Rede	15 Laupåaw	P. p. 3. a. 3. P.	6, 37. e. h.	Pange	tule ja	mürris-	tamiss-	sega.
							Israel						
							Eleonora						
							Hindrik						
							Marrette P.						
							Vonawent.						
							Ipost. Jagg.						

Nohfest Kalla-sagist, Luk. 5, 1.

16 Pühhapåaw	P. p. 3. a. 3. P.	17 Eemasp.	Alexius	pallaivad

Sel Kuul on 31 Páwa.

18 Leisipáaw	Mosina	9, 56. e.l.
19 Kestnáddal	Ruwina	Páwad
20 Neljapáaw	Elias	selge
21 Nede	Daniel	2
22 Laupáaw	Apollina	taewo

Warijeride Ógussest, Matt. 5, 20.

23 Pühhapáaw	6 D. p. 3. a. 3. D.	
24 Esmaaspáaw	Kirsti	peáwa-
25 Leisipáaw	Jakobi D.	as paist-
26 Kestnáddal	Anns	D 2, 7. e. l.
27 Neljapáaw	Marta	missegä
28 Nede	Peatrix	on
29 Laupáaw	Olowi D.	es oda-

4000 Mehhe sõõtmissest, Mark. 8, 1.

30 Pühhapáaw	7 D. p. 3. a. 3. D.	
31 Esmaasp.	Abdon	ta.

14 nel selle ku páwal, touseb páike 2. werendel
 párrast kello 4. ning lähháb alla, werendel párrast
 kello 7. pááw on pitk 14. ning üks pool, õ agga 9
 ning üks pool tundi.

1 Teisipååw	Vetri Wang	4, 18. p.l.
2 Kestnåddal	Annibal	Kange
3 Neljapååw	Eleasar	wihm
4 Nede	Judas	tule-
5 Laupååw	Sominikus	ja

Walle Prohvetidest, Matt. 7, 15.

6 Pühhapååw	8 V. p. 3. a. 3. v.	9 10. p.l.
7 Esmaspååw	Tonatus	
8 Teisipååw	Siriakus	murris-
9 Kestnåddal	Romanus	tamis-
10 Neljapååw	Lauritje v. i.	sega.
11 Nede	Herm	Pårrast
12 Laupååw	Eisebius	.. sedda

Ulleföhlselfest Maja - Piddaj. Luk. 16, 1.

13 Pühhapååw	9 V. p. 3. a. 3. v.	tuul,
14 Esmasp.	Ello	
15 Teisipååw	Futtimar. H.	selged
16 Kestnåddal	Gat	peäiva-
17 Neljap.	Onesimus	o, 34. e.l.

Gel Küni on 31 Pāwa.

18 Nede	Leno	paisfed
19 Laupāaw	Sebald	† ilmad.
Te usalemma ã:rarikmissest, Lul. 19, 41.		
20 Pühhapāaw	D. p. 3. a. J. P.	
21 Esmaspāaw	Wilibert	e. Niisket
22 Leissipāaw	Sakeus	ning
23 Kestuāddal	Varsabas	udou-
24 Neljapāaw	Perili Pāaw	D 8, 38. e.l.
25 Nede	Ludivit	sed
26 Laupāaw	Treneus	ööd

Wartiserist ja Lölnerist, Lul. 18, 41.

27 Pühhapāaw	D. p. 3. a. J. P.	
28 Esmasp.	Augustin	akka-
29 Leissipāaw	Joann. Huse.	wad
30 Kestuāddal	Nebekka	näid
31 Neljap.	Benjamin	† tulla.

: nel sellē ku pāwal couseb pāike 3. werendel
 pārrast kello 4 ning lähhāb allā, werendel pārrast
 kello 7 pāaw on pikk 14. ning üks podi, v aggę
 9. ning üks pool tuudi.

SEPTEMBER. Suggise-ohf Mihli-Ku.

1 Rede	Efidius	Euulsed
2 Laupāāw	Elisa	1, 37. p. l.

3 Pühhapāāw	12 P. p. 3. a. 3. P.	
4 Esmaspāāw	Moses	.5. Euiwad
5 Leisipāāw	Kai	Elmad.
6 Kestnāddal	Magnus	Eaunid
7 Neljapāāw	Regina	2, 55 p. l.
8 Rebe	Mar. Sünd.	Påwad
9 Laupāāw	Albigæt	aftawad

Preestrist ja Lewitist, Luk. 10, 23.

10 Pühhapāāw	13 P. p. 3. a. 3. P.	
11 Esmaspāāw	Odöri P.	pöördä
12 Leisipāāw	Sirus	+ . wi-
13 Kestnāddal	Amatus	ma pole.
14 Neljapāāw	† Üllendam.	Uddused
15 Rebe	Nikodemus	2, 27. p. l.
16 Laupāāw	Eiowemia	williud

Rümnest Piddali-többis: Luk. 17, 11.

17 Pühhap.	14 P. p. 3. a. 3. P.	
------------	----------------------	--

Sel Kuul on 30 Pāwa.

18 Esmaspāw	Verner	ja
19 Teisipāw	Vaustus	niisked
20 Kestnāddal	Matteusse P.	Ilmad.
21 Neljapāw	Tōns	Wihm
22 Rede	Morits	2, 40 p.l.
23 Laupāw	Osea	tule-ja

Mammonast. Matt. 6, 24.

24 Pūhhapāw	15 P. p. 3. a. J. P.	
25 Esmaspāw	Harald	willa
26 Teisipāw	Tetel	Ödega
27 Kestnāddal	Adolw	akkawad
28 Neljapāw	Bentsel	münd
29 Rede	Miheli P.	1, 27 p. A.
30 Laupāw	Hironimus	tulla

12 nel selle ku pāwal tonseb pāike kello 6. ning
lāhhāb alla kello 6. pāw on pitk 12. ning õ ta
12. tundi.

DREGBER. Wina eft Noja-Ku.

Naini viuna sunnust, Luk. 7, 11.

1	Pühhapädw	16 D. p. 3. a. 3. v.	
2	Esimaspädw	Tairus	Selgede ja
3	Teisipädw	Wolmer	tuulse
4	Kestnäddal	Wrants	ilmade
5	Meljapädw	Wides	järrele
6	Mede	Almalia	woiksid
7	Laupädw	Susanna	10,38. e b

Vee, Többifest, Luk. 14, 7.

8	Pühhapädw	17 D. p. 3. a. 3. v.	
9	Esimaspädw	Tomasia	niisked
10	Teisipädw	Turkart	wihmased
11	Kestnäddal	Angelus	ning
12	Meljapädw	Mai	roppud
13	Mede	Ecclesia	ilmad
14	Laupädw	Kalifstus	tulla.

Suremast Kässust, Matt. 22, 34.

15	Pühhap.	18 D. p. 3. a. 3. v.	3,
16	Esimasp.	Kallus	eo e.l.
17	Teisipädw	Olop	Wihm

El Kuul on 31 Pāwa.

18 Kestnåddal	Lukas	tule-
19 Neljapååw	Lutsius	ja hummi-
20 Rede	Wendelin	saoga
21 Laupååw	Ursel	D 9, 27. p. l.

Allatud Innimessest, Matt. 9, 1.

22 Puhhapååw	19 P. p. 3. a. § 3.	33
23 Esmaspååw	Salome	seggatud.
24 Teisipååw	Blorentin	Uddused
25 Kestnåddal	Kristian	wihma-
26 Neljapååw	Amandus	§ 4, 2. p. l.
27 Rede	Philip	sed
28 Laupååw	Engelbregt	.. Pāwad.

Pulma Rides, Matt. 22, 1.

29 Puhhapååw	20 P. p. 3. a. § 3.	33
30 Esmaspååw	Josafat	Gelge
31 Teisip.	Wolfgang	taew.

16nel selle ku pāwal touseb pāike pole tundi
pārrast fello 7. ning lähhāb alla pole tundi pārrast
fello 5. pāåw on viit 9. ð 15. tundi.

NOVEMBER. Talve - Ku.

1 Restnåddal	Pühhade P.	Wahhel
2 Neljapååw	Hingedé P.	uddu-
3 Rede	Kottlieb	sed
4 Laupååw	Ott	- ja

Runninga Mehhe - Poialst, Ioann. 4, 47.

5 Pühhapååw	21 P. p. 3. a. 3. P.	17, 2. c. L
6 Esmaaspååw	Waltser	pehmed
7 Teisipååw	Klaudius	Ilmad,
8 Restnåddal	Writs	
9 Neljapååw	Leodora	▲
10 Rede	Martin Luther	Wahhel
11 Laupååw	Martin Puist.	Fülm

Katvivalast Sullafest, Matt. 18, 23.

12 Pühhaydåw	22 P. p. 3. a. 3. P.	2, 41. p. L
13 Esmaaspååw	Vredrik	
14 Teisipååw	Leopold	ja
15 Restnåddal	Atanasius	selge.
16 Neljapååw	Allreas	Kange
17 Rede	Jonas	tuul

Gel Kuul on 30 Pāwa.

18 Lanpādw	Esra	Iumme
Kohto - Nahast,	Matt. 22, 15.	
19 Pūhhapādw	23 V. p. 3. a. 3. P. Lisbet	
20 Esmaaspādw	Almos	D 6, 8. e.l.
21 Leisipādw	Maria Óhm	saddo,
22 Kestnāddal	Sesilia	pea tūlm
23 Neljapādw	Klement	pea sulla
24 Rede	Josias	• wihi-
25 Lanpādw	Kaddrina P.	ma- ja
Viimsest Kohhust, Matth. 25, 31.		
26 Pūhhapādw	24 D. p. 3. a. 3. D.	
27 Esmaaspādw	Isai	● 9, 3. p. l.
28 Leisipādw	Künter	● Iumme-
29 Kestnāddal	Ewert	ga seg-
30 Neljap.	Andrese P.	gatud.

2 mal selle lu pāval touseb pāike pole tundi
 pārrast kello 8 ning lähhäb alla pole tundi pār-
 vasti kello 3. pādw on pikk t. 6 aega 17. tundi.

DECEMBER.

Joulo - Ku.

1. Nede	Arent	Kaunis
2. Laupāāw	Kandidus	kūlm
Kristusse fisse - sōitmisest,	Matt. 21, 1.	
3. Pühhapāāw	1 Kr. Tull. P.	lumini-
4. Esmaspāāw	Algaton	E saddo
5. Teisipāāw	Volber	tuul-
6. Kestnāddal	Niggolas	€ 2, 16, e. k.
7. Neljapāāw	Natalia	ne
8. Nede	Mar. Samiin.	wahhel
9. Laupāāw	Juhkum	E uddu-

Lähhet enne nimisi Pāwa, Luk. 21, 25.

10. Pühhapāāw	2 Kr. Tull. P.	Lühhem P.
11. Esmaspāāw	Elsö	ne ia
12. Teisipāāw	Otilia	E niise
13. Kestnāddal	Lutsia	€ 1, 22 p.l.
14. Neljapāāw	Nikasius	IIm.
15. Nede	Johanna	€ Nuuđ
16. Laupāāw	Eidia	afka-

Iohannes Wangi - Lornis, Matt. 14, 1.

17. Pühhap.	3 Kr. Tull. P.	wad
-------------	----------------	-----

Sel Kuul on zi Pāwa.

18 Esmaspādw	Kristow	▲ fulme-
19 Teisipādw	Lott	5, 30. p.l.
20 Kestnāddal	Abraam	* mad
21 Neljapādw	Toma P.	Pāwad
22 Nedē	Peata	telge
23 Laupādw	Alo	taes

Ioannesse Dunnistussest, Ioan. 1, 9.

24 Pūhhapādw	4 Kr. Tull. P.	waga
25 Esmaspādw	5oulo P.	tulla,
26 Teisipādw	Teine P.	ja
27 Kestnāddal	Kelmas P.	3, 53. p.h
28 Neljapādw	Gūta L. P.	lōppes-
29 Nedē	Noa	— tamad
30 Laupādw	Tawet	**

Test Immeks, pannemissest, Luk. 2, 33.

31 Pūhhap. | **P** pār. **5oulo** aasta.

1 onel selle ku pāwal tōuseb pāike werendel pārast fello 9. ja lähhāb alla 1. werendel pārrast fello 2. pādw on pikk 5. ja kīls pāol tundi, õ agga 18. ja kīls pool tundi.

Påwa = ja Ku = Warjutat
misest.

Pååwo saab sel aastal nelli korda ja
Ku kaks korda warjutud.

Keik nelli Påwa = warjutamised ei
olle meie paikus nähtavad.

Ku saab eessimesti korda warjutud, seits-
mel Paasto = Ku påwal. Se Warju-
taminne algab kello kümme aial, ja lõp-
peb pärast kello kaks. Ku saab lou-
ne pool, 21 ja pole tolli laiussel warju-
tud.

Teist korda saab Ku zomal Leikusse kür
påwal warjutud. Õsel kello 12 aigl ta
algab, ja lõppeb kello nelja aial. Louna
pool saab Ku jälle liggi 21 tolli laiussel
warjutud.

Teada

Teāda antakse:

Neile, kes himmustawad Paede lade tulla, et Paede liinias kolm korda aastas lata petakse; 1) 3 mal Küünla ku päwal, ehk Päwa pärast Küünla päwa; 2) 25 mal Jani ku päwal ehk päwa pärast Jani päwa, ja 3) 21 sel Mihkli-ku päwal, ehk Maddisse päwal.

Weel antakse teāda et Neāri ku teisel, kolmandamal ja neljandamal Päwal, Weiste = Ooste, Lata petakse Kirrimäe Moisas, Niggola = Rihhelkonnas Läne-Maal.

Kolme Kunninga Pühhal saab Nosen-Dahli-Moisas Merjama Rihhelkonnas üks Lada-Päew petud.

Weel antakse teāda et Merjama Kürilo jures kolmandamal Kristusse Tullemissse Pühhal Joulo kuus igga aasta Weiste-Ooste Lata petakse.

Rahheksas Jäggo.

§. 350. Sedda könnet pannid temma
Söbrad (§ 348.) vågga pohhaks. Elwas,
Temani-Mualt, hakkas kigeessiti råkima,
ja ütles: Sa öppetasid enne teisigi, ja k. n.
nitasid lödwad Käed, ja töstsid ülles neid,
kes langemas ollid, ja Jummalast körwa-
le tahisid kommisrada; agga nüüd, et
Häddas so ennese kätte tulnud nüüd tündid sa-
arra, ja et se sinnusse putund, nüüd on se hir-
mus so Melest. Ta ütles, et üks Vaimgi
temmale Õð Aleges ennast näitnud, ja üt-
telnud: kas waene Innimenne woib ennast
digeks armata Jummal ees: ehk kas ta on
digem, kui Jummal, ja puhtam kui se, kes
tedda on teinud!

§. 351. Ta maenitses Jjobit, weel waik-
seks jáda, ja kannatada, ja ütles: Onnis
on se Innimenne, fedda Jummal nomib;
seeprrast ärra põiga selle keigewåggera-
ma

ma Hirmoandmist, fest temma sadab Wal-
lo, agga ta seub ka Hawad finni, ta lõob
waesekš, agga temma Råed ka parranda-
wad; ta woib sind weel Ahhastusfest åt-
rapeåsta, ja Nålga, ja Södda, ja Årra-
raiskamist sinnust årrakeelda; ta woib
sul Rahho anda so Måjas, ja sind lasta
paljo Sugau weel nähha sada Ma peål,
et sa tuimaks ðige vågga ellatand Hauda
låhhed Rahhoga!

§ 352. Sedda Jieb ei woinud selsam-
mal Alai foggonist uskuda eggas mõtteldä,
et temmale weel Råmo. Pâimi wiks nilla
Ma peål, ja et ta ehk weel Jhho-Suggu
nähba saaks; sepärrast ta ütles: Oh, et
tulleks se, mis ma otan, ja et Jummal an-
nakš sedda, mis ma vallun, et ta wóttaks
mind hopis mahharöhhuda, ja mo Ello lõp-
petada; fest se olikš weel mo Tsooth, kui
ma tuimaks saakšin ommas Wallus, ja
kui ta ühtegi Råmo ei annaks. Mis on
minno

minno Raimmo, et minna weel tahhatsin
middagi odata, ja mis olleks mo Ots, kui
ma omnia Elo weel tahhatsin pitkenda-
da? Ega mo Raimmo polle Kiwist, ega
ga mo Lihha Bassest — Mo Lihha on
Ussi ega ja oise Mulla-Rammaraga fae-
tud; mo Nahk on urmne ja hirmus peält
nähha. Mo Värad ja Raimmo on jo nen-
da ärra öppend, et ei olle totust. Mo Elo
on kui üks Tuul; ei mo Silm sa ennam
Head nähha. Ma tahhatsin Surma en-
neminne, kui need Lukondid nähha. Ma
tüddin ärra, ei ma woi iggarveste ellada.

L. 353 Se peale pallus ta Jummalat
allandikult ja ütles: Mis on waene Inni-
menne, et sa te da ni sureks pead, et sa ted-
da tähhele panned! Wödta oh Jummai
mo peält oise ärravatada: ma ollen Pat-
to teinud, mis woin ma sulle nüüd tehha,
oh sa Innimesse Hoidja! Mits oled sa
mind pañud enyesele Märgits, ei ma isse-
ehne-

enne sele Koormaks ollen ; ja miks sa ei anna andeks mo Úlleastmissed, ja ei lasse mo Úllekohhut minnust mõdaminna ; sest ma lähhen nüüd ommeti Mulda maggama, ja mind ei olle ennamp !

S. 354. Üks teine Ijobi Sõbradest, Pildad Nimmis, mõtles, et keik se Rist ja Vaew, mis Sadana Kurjusse läbbi (S. 342. 346.) Ijobi peâle olli tulnud, se olsleks keik Jummalast temmale Ruthlusselks seäitud, ta Pattude ja ehet furja Ello pârrast, ja et Ijob se läbbi üksi sest Hääddast woiks peäsedä, kui ta sedda tunueks ja tunnistaks. Ta mõtles, et Ijob ennast wâga waggaks arwaks, ja ni kaua ei woiks Jummal sedda temmasti ärrapöörda ; sepârrast ütles : Kui sinna mõttelksid Jummalat aegfaste eisida, ja sedda Keigewâggewamiat allandikkult palluda, ja kui ja olleksid selge ja õiglane kül nüüd Jummal ãrkaks ülles so pârrast, ja sadaks

Nahho so Ello-Assemele. Ja et so Warrant
dusse Haffatus, mis Digussegä sadud, ful
essiti pissut olleks, suksi saaks so wiimne
Pölli wågga kosuma. Küssi sedda agga
endise Pölvé Nahva Käest, ja wöttta Wan-
nematte Luggu hästi járrele arwada, need
wiwad sind sedda öppetada, fest meie olle-
me alles nored ehk hillised. — Jummal ei
pölgä sedda mitte årra, kes täieste mag-
ga; agga Tiggédatté kätte ei haka ta fin-
ni, neid üllestösta.

§. 355. Se olli sel Mehbel üks ruummal
Mötte, et ta ärwas, et übhe Waggasse üh-
tegi Häddä sün Ma peál ei woiks putuda,
ja et se olleks keigesaallusem Jummalala ees,
sedda temma Risti ja Villetsust panneb
kandma Ma-ilmas. Job moistis parre-
minne, et Jummalal mitmesuggune pühha
Neu woib olla ta Tede ja Teggude jures;
sepärast üles temma: Se teik tean ma
muidegi ja tweste årra, et se nenda on; ja

kuida peaks üks waene Jumineen ennast
öigeeks arwama Juminala ette; ehk mis-
ta sest saaks, kui temmal se Meel olleks,
Juminalaga waidelda, sellega, kes tartja
wäggew Kämmis polest, kes Mäed Asse-
melt woi ärratbsta, ja Maad likuma
panneb omma Paigast ärra kes suri Alsjo-
teeb, mis ei woi ärramoista, ja Jumineas-
jo, mis ei woi ärraarwata.

S. 356. Kui ma tahhaksin öige olla (üts-
les Jjob weel), siis moistaks mo omma
Su mind hukka, ja kui ma ommast Me-
lest täieste wagga olleksin, siis ma ei peaks
omma Hinge mitte tundma, ehk ma peak-
sin omma Ello ärrapõlgama — Sest
Jummal ei olle mitte Mees kui minna, et
ma temmale woiksin vastada, ja et meie
teine teisega woiksimi Kohtus käia, egga
olle ka Wahhemest, kes omma Kät meie
mollematte wahhele panneks ja meid lah-
hutaks. Saatko agga Juminal omma

Witsa mo peált árra, ja árgo tehko tem-
ma Karristaminne mulle mitte Hirms. —

S. 357. Ijob öppetas, mis úks waene
Jumminenne ommas Háddas peab teggema,
kui Jummal Koormat peále panneb ; ta
útles : Mo Hingel tulleb jo Tüddimus mo
Ellust, agga ma tahhan omma Kaebdust
jálle játta ; ma tahhan rákida Jehowa ette
ommas Hinge Ribbedusses, ja óblda : ár-
ra meista mind mitte hukka, oh Jummal ;
anna teáda, mikspárrast sa minno wasto
ni kowwaste waidled ? On se hea so Me-
lest, kui sa liga teed, kui sa pölgad omma
Kätte Tööd, ja Óolatte Nou heaks fidad,
kui sa keik mo üllek ohto üllesotsid, ja mo
Patto takkanouad : se on sulle teáda, et
ma hõl ei olle.

S. 358. Sínno Káed, oh Jummal, on
mind sure Holega walmistand ja mind tei-
nud, ja nüüd nelad sa otse mind árra ! Et
mötle, et sa mind olled teinud ; Nahha ja
Lih-

Lihaga olled finna mind satnud, ja Lu-
kontide- ja Goontega olled sa mind ühte-
pannud; Els ja Head olled sa muile teinud,
ja sinno Üllerwataminne hojab minns Wai-
mo. Sago sulle fest k. l., et ma jo olten
Häbbiks ja Maerur's sanud, ja mata mo
Willetsusse peale, fest se kaswab sureks.
Mikspärrast olled sa mind lasknud Glmale
sündida; oh, et ma olleksin Hinge heitnud,
enne kui ühhagi Silm mind olleks nähha
sanund, siis olleksin ma nenda, kui polleks
ma ellades olnud, kui ollek mind Emma-
Ghhust Hauda widud. Eks mo Päivi
olle pissut, sepärrast anna Nahho, et ma
woitsin nattoke jälle kerkitada, ennego ma
Pimedusse ja Surma Warjo Male läb-
hen!

S. 359. Nüüd puhkes se kolmas Jöobi
Söbradest, Gowar Nünni (S. 348.) rä-
fima; ta Sidda sai wagga tais Jöobi
wagga Konnéde peale; ta sai ta Jöobi

Kohtemoistjaks (S. 354.) ja ütles : Eks peaks vastama ni mitme Sannade peale,
ja kas üks Lobba peaks õige ollema ? Kas
Innimessed peawad so tühja Tüttude jures
vaid seisma, et sa teisi irwitatud, ja ükski ei
peaks sulle Häbbi teggema ? Kes teeks, et
Tummal rägiks, ja omma Su lahti teeks
sinno vastu ; fest temma tunneb tühjad
Innimessed, ja näab nende nurjatumma Ed.
Agga üks moismatta Mees on sündas
mit. — Oh kui sa omma Süddant olleks
sid valmisiand, ja lautaksid omniaid Käed
lajale temma pole. Kui on üllekohtune
Assi so Kä, siis sada sedda kaugele ärra,
ja ärra lasse omma Majadesse mitte Kõw-
verust jäda, siis woid sa omniaid Silmad
ülestösta ilma Wiggata, ja saad tugge-
waks, ja sul ep olle tarvis karta. Kül
sinna siis sedda Waewa ärraunnustad;
ehk mõtled se peale otse kui Bee peale, mis
mõda joosnud. Agga Üdlatte Silmad
lõps

lõppetivad ãrra, ja Põggenemisse Koht laub
nende eest ãrra, ja nende Lotus on kui
Aur.

S. 360. Nenda on se Mailma Viis ja
Kombe, et kui ühhel Waggal Hädda ja
Rist siin Ma peál juhtub, siis iggaüks on
temma Kohtomoistja, ja keige temma hea
Teggude peále ei mõtle ükski, mis ta Jum-
mala Armo läbbi enne sedda on teinud,
vaid iggaüks tahhab temma endisest Ellust
siis Sünd leida, ja se Kiusatus, mis Jum-
mal läkitab, se peab väggise selles ta kurja
Teggude Palk ja Muhtlus ollema. Job
piddi sedda ka kuulma erima endise Sö-
brade suust; ta Meel jääi kurnaks; ta wöt-
tis keik omma Rammo kofko, ja hakkas
räkima sedda, mis neid parrema Mõttede
peále piddi saatma.

S. 361. Ta ütles: Tõssi se on, et teie
ollete biged Mehhed; teiega kui surreb Tar-
Eus ãrra! Algga minnul on ta súdda kui

teilgi, ja teie ees ei lange ma mitte veel mahha. Ma ollen nüüd nisuggune, kes omma Lig-gimessel Maeruks on, agga Jummalaka pole hüb, ja Jummal kuleb tedda: Sest Maeruks on ikka se õige, ja se kes täieste wagga; agga Raiskajatte Majadel on waikne Assi, ja wägga julge Pölv neil, kes Jummalat vih-hastavad, ja neil, kes omma Kåe Rammo Jummalaks peawad. Ma tähakfin agga se Keigewäggewama ette räkida, ja hea melega ommad Asjad temma ees selgeks tehha, sest teie keik ollete tühjad Urstid!

S. 362. Kui teie waid olleksite: se tuloks teile Tarkusseks, sest teie Kõnned on Kõiviterus ja Kawivalus Jummal a ees; Kas teie tahhate narrida tedda? Eks temma kõrge Ali teile Kartust ei te, ja eks temma Hirm teie peale ei lange! Se mis teitest tulleb mälletada, on agga Tuhha sarnane; sepärrast seiske waid minnust, et minna saan räkida, et muistgi Wallo minnust

nust woiks mōdaminna. Sest wata! kui
Jummal mind ka peaks árratapma, siiski
tabhan ma temma peále lota; temma ees
woin ma ommeti ommad Asjád selgeks teh-
ha, ja temma on minnule ka Arrapeästjaks,
aggas se kes kawwal, ei sa mitte ta Palle et-
te. Sepárrast kuulge hästi mo könne, ja
pange omma Körwadega tähhele, mis ma
räkin!

S. 363. Kui sured on mulle Peik mo
Üllekohhus ja Pattud! Anna mulle, oh
Jummal, mo Ülleastmisi ja patto teada!
Mikspärrast panned sa omma Palle war-
jule, ja arvad mind ommaks Waenlasels?
Tahhad sa ühhe Lehhe, mis Tulest aetakse
hirmutada, ja árrakuinud Körre taffa aia-
da? — Innimes sel, kes Niaesest sün-
dinud, on lühhitessed Ello-Påwad,
ja Tülli kül; ta touseb kui Dieke, ja lei-
katakse árra, ja pöggeneb árra, kui Bar-
ri, ja ei já mitte seisma: temma Påwad

on jo årramåratud, ja temma seätid Alega
olled sinna teinud, et ta selle ülle ei voi
minna. — Oh! et sa mind Surnude
Paika Tallele pannetid, ja warjule, funni
so Wihha taggasi põraks, et sa mulle seä-
tid Alega pannetid, ja siis mo peale mõt-
setid! Minna tahhan keikil omnia sure
Waewa Päinvil lota, funni tulleb se Aeg,
et mind mudetakse.

S. 364. Keik need Jjobi tössised Kõn-
ned ollid ilmaaego; Eliwas Temani Maalt
hakkas jälle keigeessiti räkima (S. 350.)
ja ütles: Sa teed keik Jummala kartust
tühjaks, ja wähhendad Süddame Palve
Kasso Jummala ees. Sinnen omnia Su-
öppetab so Ülleföhut ja moistab sind huk-
ka. Kas sa olled se essimenne Innimeste
seas sündinud, ja olled sa Jummala fallas-
jas Noupiddamisses olnud? Mis tead fin-
na, mis meie ei peaks teadmata, ja mis
moistad sinna, mis meie kà ei peaks ola-
ma?

ma? Meie seas on allid ja vågga ellatand
Mehhed, kes wannemad Igga polest, kui
sinns Issa. Kuhho so Sudda sind weab,
ja kuhho so Silmad sind wiwad, et sa om-
ma Waimo Jummalala wasto pörad, ja
ommasi Guist nisuggused Kõmed väl-
jacjad!

S. 365. Ijob ütles: Teie ollete feik üh-
hed waerwalised Tröbstiad! Minna tah-
haksin ka räkida nenda kui teie, kui olleks
teie Hing minno Hinge assemel; ma tah-
haksin teie wasto ka Sanno kõkrapanna,
ja omma Pea wangutada teie pärast: ja
nùüdki sinnitaksin minna teid hea Melega
omma Su-Sannadega, agga kui ma rä-
kin, ei ja mo Wallo minnust mahha, ja
kui ma Rahho seisan, ei lähhe ka Wallo
minnust ärra. Jummal on mind ärras-
wäsitanud —; mo Silmat on roppuks
fanud Nutnust, ja mo Silmalaugude peal
on Surma Barri. Ei mitte sepärrast, et

mo Kå olleks Wäekauba Tö; mo Valkve-
gi on selge. Wata, mo Tunnistusmees
on Taewas, kes üllewel kõrges mulle Tun-
nistust annab. Mo Sõbrad on minno
Piirkajad; minno Silm joseb Wet Jum-
mala pole, et ta mo waese Mehhe Alsiad
selgeks teeks ennese jures; sest need piisut
Raastad sawad otsa, ja ma lähhen sedda
Teed, mis ma ennam taggasi ei tulle. Mo
Waim on õrrarikitud, mo Päwad on
mõdalainud, mo Mõtted on laiale fistud.
Ehk ma ka otaksin weel, siis on Haud om-
micti mo kodda, senna saan ma Alset teh-
ha, sepärrast huan ma Haua Aluko om-
maiks Issaks, ja Ussid ommaiks Erimaks
ja Õeks.

S. 366. Pildad, Sua Maalt, hakkas
jälle omma endist Könnet rakima (S. 355.),
sedda Könnet, et keik se Nist Tiobil selge
ta kurja Tegude Valk ja nuhtlus olleks;
ta ütles: Nist kustutakse Hölattel nende
Vale

Walgus árra, ja nende Tulloke ei paista
ennam; sel Óölal saab Walgus pimme-
daks temma Majas, ja temma Nou játtab
tedda mahha —, ja Mörtsukale saab
Woimus temma peåle. Surma essimen-
ne Poeg (ehk Haigus) sõõb temma Lufon-
did árra, ja temma Maja peålt kistakse
árra sedda, mis peåle ta lõdab —. Tem-
ma Mállestus saab hukka Ma peålt, ja
temmal ei olle Nimmie Ulitsa peål; temmal
ep olle Poega eggat Lapse Last omma Nahwa-
seas, ja ükski ei já temmal jálle ta Ella-
missé Paika. Misuggune on selle Järg,
kes Kõiverust teeb, ja kes Jummalat ei
tunne.

S. 367. Se willets Jjob wastas: kui
kaua kurwastate teie mo Hinge, ja rõhhus-
te mind mahha omma Sannadega! Teie
tete mulle Häbbi jo kümme korda, ja teie
isse ei häbbene foggonist mitte —. Kui
ma ka tõdeste olleksin efsinud, siis jáaks mo
efsic
)(7

essitus minno jurre: agga teie surustate, ja
tabhate Teotust minno wasto selgeks teh-
ha. Siis olgo teile nūnd teāda, et Jum-
mal on mind ārrarikkunud, temma on mo
Au minno peālt ārrawōtnud, ja omnia
Mihha sūntnud pöllema mo wasto; mo
Vennad on ta kaugele minnust ārrasaat-
nud, ja mo Tuttawad en mind ārraumus-
tanud; need, fes mo Majas Alset, ja mo
Ummardajad, arivawad mind wōbraks,
ja omnia Cullast pean ma allandikult val-
luma omnia Suga. Mo Bairn on wōbr-
aks sanud mo Naesele, ja mul on halle
Meel mo lihhasse Laste pārrast. (§ 342.)

S. 368. Mo Luud en mo nahha ja Lib-
ha kīlges finni, mo Merud lōpperwad ārra
mo Gūssikondas. Sepārrast heitke Ar-
mo, heitke Armo mo peāle, teie mo Gö-
brad, fest Jummala Kässi en minnusse
puutnud; miks pārrast ajate teie mind ka-
talla! Kes teeks nūnd, ei mo Rönned saal-
sid

sid ülleskiri otud Namatusse, eht igga west
Kirivide sisse rajutud; sest wata, „ma
„tean, et mo Lumastaja ellab, ja temina
„jääb nimaks Põrmo peale seisma. Eht
„kül Ussid mo Nahhaga sedda Lihha sawad
„ärrakorinud, süski saan ma omnia Lihha
„sees Jummalat nähha; sedda minna saan
„enne sele nähha, ja minno Silnad sawad
„tedda watada, ja mitte üks voodras.”
Agga teie, kartke Mõõga eest, sest tulline
Wihha tulleb keige üllekohto peale, mis
Mõõga väart on.

S. 369. Keik Jjobi kallid Sannad said
ilmagaego räkitud sessammal Aljal, sest So-
war Maama Maalt hattas ueste Jjobile
tunnistama, et Jummal ühhe Waggale
kogoniste mitte nisuggust Nisti sün Ma peál
ei woiks peale panna, waid et Jjob paljo
Hälust ja üllekoohut peaks ollema teinud,
et teminale Jummalast sesuggune Waer-
oli läkititud (S. 359.)

S. 370. Jjöb ütles se pâle: Agga miks-
pârrast jâwad Õâlgd Ellusse? Nemmad
sawad wannaks, ja sawad wâggewaks
Warrandusse polest; nende Lapsed on nens-
de nähhes kinnitud nende iures, ja nende
Sugguvôssa on nende Silma ees: Nen-
de Majadel on Rahho Hirmo eest, ja Jum-
mala Bits ei kâi nende peâl; nemmad on
rõõmsad, ja kullutawad omimad Pâwad
Önnega, ja ütlewad Jummalale: tagga-
ne meitest ârra, sest sinno Teeede Tundmin-
ne ei olle meie Mele pârrast; mis on se keis-
gewâggewam, et meie peame tedda tenima,
ja mis Kassso on meil, et meie Palwega
tenima pole kippume! Nisugguste Õâlatte
Mouud on minnust kaugel ârra olmud, sest
nende hukkatus tulleb nende peâle, ja valio
Wallo jaggab Jummal neile omma Wih-
ha sees. Ja peâlegi se, kes kurri, sedda
hoitatse hukkatusse Pâwani, ja tedda we-
takse ârra wâgga hirmsa Wihha Pâwal.

S. 371. Eliwas, Temani Mees, massas jälle ueste (S. 364.) ommia forra: Kas Jummalal ees peaks ükski folbama se pärast et ta ommast Melest folbab kui meistlik Mees? Ons sel Keigewäggerimal fest hea Meel, et sa tahhad õige olla ja sõ Teed ilmalaitmatta? Eks sunno Kurjust ep olle paljo, ja sunno üllekohto Wisi del polle Otsa peäl; fest sa olled ommia Wendade Käest ilmaaego Pantu wötnud, ja nende Rided Seljast ärrawötnud, kes allasti ollid: Bet ep olle sa annud juu sellele, kes wässinud olli, ja Leiba olled sa keelinud Nåljatsele. Lessed Naesed olled sa lasknud tühjalt ärraminna, ja waeste Lastele polle sa Armo heitnud. Sepärrast on Hirm sind nüüd äkkitselt ärrähmatand, ja otse Hulk Bet on sind katnud. Kas sa tahhad veel sedda wanna Teed hoida, mis tühjad Innimesed on käinud, kes Jummalale ütlesid: Taggane meitest ärra, ja: mis

mis peaks se Reigewåggeram meile teg
gema.

S. 372. Misuggused kanged Laimamis-
sed ja Wallekonné waerwasid se wagga
Giobi Hinge vågga; ta útlest; Oh! et
ma woiksin leida Gummilat, ja temma
Kohto Þarge eite sada, seál tabbakur ma
omma Digust temma ette seáda, ja
omma Suud taita selge Wastustega;
ma saaksin kuulda need Sammád, mis
temma mulle wastaks, ja árramoista,
mis temma peaks mulle útlema. Seál
peásekur ma selle ees iggaweste, kes mo
peále Kohhut moistab: kui temma mind
wóttab läbbikatsuda, siis tullen ma wálja
ni puhhas kui Kuld. Gest temma teab
sedda Teed, mis ma ollen kainud, ja et
mo Þala temma Jälgist on finnipiddand;
temma Su Kässust ei olle ma mitte árratag-
ganend. — Kes woib mind se peále Walle-
littuks

likkufs tehha, ja minno Kõnned tühjaks
panna?

S. 373. Pildad Sua Maalt (S. 366.)
wastas se peale: Kuid a woib waene Inni-
menne õige olla Jumimala ees, ja kuid a
woib se puhhas olla, kes Naesest on sun-
dimid? Maha Tähhedgi polle temma Sil-
made ees selged, veel vähhem waene In-
nimenne, kes Ussike on.

S. 374. Jöob ütles: Kas olled sinna
aitnud sedda, kel ep oltmud Namino; olled
sa Mon annud sellele, kel Tarkust ei olle?
Kennele olled sa tulutanud need Kõnned,
ja kelle Waim on sinnast waljatulnud?
Ni tõdeste kui Jummal ellab, ja ni kaua,
kui ial mo Elo Õhk en minno sees, ei pea
mo Su mitte õnnerast rakima, eggia
mo Keele Pettust kennelema: se olleks mul-
le Teotussets, kui ma teid peaksin õigeks
moisima.

S. 375. Agga (útles ta) senni kui ma
Hinge heidan, ei lasse ma omma tait Wag-
gadust mitte ennesest árralahkuda; ommast
Sigussest pean ma kinni, ja ei jätta sedda
mitte mahha; mo Súdda ei wóttta mitte
mind laita mo Ello Páwade párrast. Mo
Waenlane sago ðálags armatud, ja kes
mo wasto seiswad, pörasets Gest mis on
Gallasikko Lotus, kui Jummal ta Ello ár-
raleikab, ja temma Hinge wáljalükkab?
Kas Jummal peaks temma Kissendamist
kuulma, kui temmale kitsas kätte tulleb?
Ei foggonist!

S. 376. Kust leitakse Tarkus, ja kus on
Moistusse Paik? Ei tea waene Jummenne,
mis ta maksab, ja sedda ei leita mitte Ellawat-
te Ma peält. Súggawus útleb: ei
sedda polle minno sees, ja Merri útleb: ei
polle sedda minno jures. Kül temma on
árrapettetud keikide Ellawatte Silmade eest;
agga Jummal moistab árra temma Teed,
ja

ja teab temma Paika, ja ütleb Jumimes-
sele: Wata, „Issanda Kartus se on Tar-
kus, ja kujast ärralahkuma, se on Mois-
tus!“

S. 377. Oh! (üles Job weel) kes
teeks et ma olleksin nenda kui endiste kude
sees, nenda kui neil Päivil, kui Jummal
mind hoidis, kui se Keigewäggewam alles
mo jures olli; kui keik Nahwas mind auusta-
sid, ja Würstid ja Pealikkud kat Su peale
pannid minno eest! Kui ühhagi Kõrv mind
kulit, se kitis mind õnsaks, ja kelle Silma
mind näggi, se andis head Tunnistust.
Sest ma peätsin sedda Willetsat, ja wae-
se Lapsel ollin ma Abbimees: Pimmedal
ollin ma Silmaks, ja Zallaks sellele, kes
lenkas; Waestele ollin ma Issaks, ja járs-
relkulajaks sell, kedda ma ei tunnud. Se-
pärast mõtlesin minna: Kül ma heidan
Nahho sees Hinge, ja saan Päivi ni päl-
jo kui Liwa, minno Ali olli ikka uus mo
jures,

jures, ja ükski ei lausnud ennam Sanna-
gi, pärast minno Sanna.

S. 378. Agga nūud naerwad mind need,
käs noremad minnust, kelle Issad minna
pölgasüv omnia Puddolojuste Koerte körwa
panna; ma ollen nende Mängi-Lauluks
sanud, ja neile Tuttuks; ma ollen hirmus
nende Melest, nemmadi sūllitawad mo was-
to wälja. Sest Jummal on teistwisi mo
wasto sanud mo sureks Hirmuks; mo v̄s-
mo Pölli on kui Vilvo mōdalāimid, Vil-
letsusse Pāwad on minusse kinnihakkand
ma ollen Pērmo ja Tuhha sarnatseks sa-
nud. Minno Nahk on mo peal mustaks
lāinud, ja mo Lükondid on kui Pallavast
ärrapöllend.

S. 379, Kas ma ollen Tūhjaga ümber-
kāinud, ehet kā mo Falg ou ruttand Kaw-
walusse pole? Higni e Maekausi ega wa-
gigo Jummal mind illes, siis saat temma
tunda mo tāit Waggadust. Kas mo

Gude

Sudda on lasknud ennast arvatada v̄he
hegi Naese jure —; Kas ma ollen árrapölg-
nud omma Sullase ehk Unmardaia His-
gust; Kas ma ollen árrakeelnud, mis Waes-
sed tahtsid; Kas ma ollen omma Vallokest
úksi sonud; eks polle waene Laps sest ka sō-
nud? Kas ma ollen feddagi nāinud hukka
minnewad, et teminal ep olmud Nidid, ja
et Waesel ep olmud kattet? Eks temina
Niuded mind polle önnistanud, ja eks ta-
minno Tallede Midust polle Soja samid?

S. 380. Kas ollen ma Kulda paniud
ommaaks Lotusseks; ehk ollen ma rōmus
olmud, et mul palio Va raudust olli? Kas
mo sudda on fallaja ennast lasknud petta,
ehk mo Kässi Gund annud mo Gule?
Sega olleksin ma Jummalat, kes üllavel,
árrasalganud. Võbras ei jānud Hiseks
mitte Ullitsa peale; omma Värrawa teg-
gin ma Teekäiale lahti. Kas ma ollen kui
Adam ommad ülleastmissed kinnitatnud,
et

et ma olleksin omma üllekokkut wärjule
pannud? Kas minno Ma minno wasto
kissendab, ehk kas temma Waud ühtlase
muivad? Kas minna nende Nammo ollen
ilma Nahhata sõnud, ehk neid hingetumaks
waewanud, kelle Kå se Ma olli; siis tous-
ko Nissso eest Orjamitsad, ja Odra eest Umb-
robbi —! Segaa Jjob jää waid.

S. 381. Ja need kolm Meest (S. 348.)
ei teädnud üthegi ennam wastada Jjobile,
kes ommast Melest ni täieste wagga ja õige
olli. Agga üks neljas, Ellu Nimmeli kes
sütsadik olli veält kuulnud, se hakkas nüüd
rätkima; ta vihha füttis pöllema Jjobi
wasto, et ta ennast õigemaks arwas, kui
Gummalat, ja temma kolme Seltsimeeste
wasto, kes temmast wannemad ollid, ja
Jibbit kül hukkamoidsid, agga ühtegi sel-
get Wastust temmale ei teädnud anda.

S. 382. Ja sesamma Eli, Pusi Maalt,
üles, Kui ta neid teisi sai nominud: Kule
nuud

nūud Ijoh mo Konnéð, ja panne tāhhele
keik mo Sannad, need tu'lerwad ðiglafest
Súddamest, fest ma ollen Jumimala pár-
ralt nenda kui finna, ja minno Hirmutus
ei pea sulle mitte hirmo teggema. Alga,
sa olled mo körwade ette üttelnud need San-
nad: Ma ollen selge, ja ilma ülleastmiss-
seta; ma ollen puuhas, ja ülleföhut polle
minnul; leiab ta Arratagganemissi mo
jurest, siis arwago ta mind ominaks
Baenlaseks: ta panneb mo Jallad Pak-
ko, ja panneb keik mo Teeraad teihhele —.
Wata, seeb se on! Ei sa volle mitte ðige,
wastan ma sulle; fest Jumimal on ennam
kui waene Jnnimenne. Mítspárrast olled
sa körwaste temma wasto woidelnud?
Temma ei wasto ühbegi ees keige omma
Asiade párrast; fest Jumimal rágib üksford,
ja ei wata sedda mitte teistkorda läbbi.

S. 383. Temma felab Jnnimesse Hin-
ge hukka minnemast, kui ta tedda nomib
Wal-

Walloga temma Wodi peål, ja keik temma Lukondid kange Pinaga, et temma Lihha loppesb arra, ja temma Ludkondid püsti seiswad, ja ta Hing saab Hukkatusse liggi, ja temma Ello nende liggi, kes surmawad. Kui temma jures sūs on se Ingel, se Eestkostja, se aimus tuhbande seast, et temma Innimessele omma Õigust tulutab, sūs heidab Jummal Armo temma peale, ja ütleb: Lunnasta tedda, et temma alla ei lähhe Alko, ma ollen Arraleppitamisse Hindu leidnud —. Ja ta wöttab Jummalat raskeste palluda, sūs on tal temmasti hea Meel, ja ta saab temma Pallet nähma Kõmoga —. Siis ütleb Innimenne: Ma ollen Patto teinud, ja mis õige, kõrwe raks teinud, agga se ei tulnud mulle mitte Heaks; Temma on mo Hinge lunnastand, et se ei läinud mitte Hukkatusse sisse, ja mo Ello näab Kõmoga Walgust.

S. 384. Wata (útles Eliu weel) sed-
da keik teeb Jummal üks eht falkord In-
nimessega, et ta temma Hinge taggasí sa-
dab Hukkatussest, et ta walgustud saaks
Ellawatte Walgussega. On sul Sanno
Ijob, siis kosta mille; agga kui mitte, siis
küle mind, ma tahhan sind Tarkust õppes-
tada. Jummal ei te tööste mitte õalat
Tööd, ja se Keigewäggewam ei te kowves-
raks, mis dige on, se olleks temmale Leo-
tussels; waid Jumimesse Eeggude mõda
tassub temma kätte ja iggaühhele temma
Ege járrele.

S. 385. Kes woib Kunninga vasto
võlda: Sinna Pahharet! ja Würstide
vasto: Sinna Häl! Weel üllem on Jum-
mal, kes ei pea luggu Würstidest, egga
tunne suurt suggu Jumimest ennam kui sed-
da Alwa, fest nemad on keik temma Rät-
te Töö. Silmapilkmisse Alial sawad nem-
mad surrema, kq. keske Ööd; Rahwas
wås

wārrisewad ja lähhewad omnia Teeđ, ja
Wäggewad sadetakse ilma Käeta Mailmäst
ärra. Eest temma Silmad on iggaühhe
Tede peäl, ja ei olle mitte sedda Pimme-
dust eggia Surma Varjo, kuhho woitsid
temma eest Varjule mīna need, kes nur-
jatuma Tödd tewad.

S. 386. Weel ütles Eliu: Arwad sa
sedda õigeks, et sa olled üttelnud: Mul on
ennam Higust, kui Jummalal; ja et sa
ütled: Mis Kass so saan ma fest, et ma ful
Patto ei te? Wata ülles Taewa pole, ja
mõtle järrele! Kui sa Patto teed, mis tah-
had sa Jummalal vasto ettevötta; ja kui
so Ülleastmissi paljo on, mis woid sa tem-
male tehha; ja kui sa õige olled, mis an-
nad sa temmale, eht mis saab ta sinno
Käest? Wata, Jummal on keigeüлем, ag-
ga temma ei põlga feddag: Hälät et jätra
ta mitte Ellusse, agga Willetsattele annab
ta

ta Óigust; ei ta pôra ennese Silmi Óige
pealt mitte árra!

S. 387. Temma Silmad on Kunin-
gattega nende Alujárje peál; ta panneb neid
istuma, et nemmad ikka üllemaks járvad.
Ja kui nemmad siis jálle Ahhelattega kinni
on, ja Willetsusse Kviedes wangis, siis
külutab ta neile nende kurja Tööd ja ülles-
astmissi, et nemmad nurjatumast Tööst
peawad enngst pôbrina. Kui nemmad siis
wôtrvad kuulda ja tedda tenida, siis lõppes-
tarvad nemmad ommad Pârvad Heaga, ja
ommad Alaastad armfa Asjadega. Algga
kui nemmad mitte ei kule, siis lähhewad
nemmad Surma Odda sisse, ja heitwad
Hinge ilma Moistusseta.

S. 388. Wata, Zummal on Keigeüls-
lem, ja meie ei tunne tedda mitte árra.
Temma mürristab omma Healega imme-
silkult, ta tee sureb Asjad, ja meie ei tun-
ne neid mitte árra. Temma ütleb Lum-
mete,

mele, ja omma kange Wihma Saule:
olle Ma peál! siis panneb ta keitide Inni-
meste Käed kui Pittieriga kinni; siis lähheb
igga Metsalinne omma warjolisse Paika,
ja jowad omma Pessade sisse. Louua
poolt tulleb Tulispesē, a Pohja poolt tul-
leb Külin; Jummala Ohhus tueb se Teat,
ja panneb laiad Weed kilmetama. Ta
ajao ta pakud Pilwed ärta, et Ílm selgeks
saab, ja pillab omma Walgo Pilwed laia-
le. Panne sedda tähhele Íjob, seisa ja
mõtle járrel Jummala Immeasjad! Tem-
ma jures on suur Älu, mis Kartusse wårt;
temma on keigewäggewam: sepärast pea-
wad Innimessed tedda Kartma, ja keit-
neid, kes targa Süddamega on ommasi
Melest, ei woi temma mitte nähha.

S. 389. Íjob tulis sedda keik waikse
Melega mis Eliu räkis (S. 382.), sest
need ollid diged Kõnned; ja müüd tulli tems-
male se Hallastamisse Aleg Jummala Käest,
sest

fest Sadan ei piddand temma Hinge peâle
mitte Voimust sama (S. 345.) Jehowa
hakkas râkina Jöobile kange Eule seest:
Panne omnia Wô Wôble kui Mees, (ut-
les Jummal), ja ma tahhan sult küssida,
anna sa mülle Wasrust! Kus ollid sinna,
kui ma Maisma rajasin; Kas sa tead, kuh-
ho peâle on temma allumised Rajad mah-
mahhapandud, ehk kes on temma Murgas-
kiowi allaseâdnud? Kus ollid sinna, kui
need Homiko Tâhhed ühhes ðiskasid, ja
Teik Jummala Lapsed Nõmoga hûudsid;
kui ma Merd otsego Ustega finnipannin,
kui ta wâlsakargas, ja ütlesin: Siitsadič
pead sa tullenia, ja mitte emale; seie pan-
nen ma sulle Roja, kui so Laened touswad!

S. 390. Olled sa samud Merre finkude
jure, ja Suggavusse Pohjas kõndinud?
Ons Surma Wârrawad sulle ilmutud, ja
olled sa Surma-Warjo Uksed naimud? ol-
led sa ümbermõttelnud, kui lai se Ma on?
Râgi

Rögi ülles, kui sa sedda feik tead! Kus on
se Tee, kus Walgus Alset on, ja kus on
Pimmedusse Paik? Olled sa Lumme Bar-
randusse Paikade jure sanud, ehet Nahhe
Barrandusse Alset näimud? Kes on Bee-
Vallamissele Kaerwandud leikand ja sedda
Teed Pittsele ja Walgoldmissele? Kas sa
woid need Söala-Tähhed kollosölmida,
ehet Warda-Tähtede Siddemed lahtipeäss-
ta? Kas sa ärratead Taewa Seadmissed,
ehet sead sinna temma Wallitsust Ma peäl?
Kes on Tarkust pannud Süddame Pohja,
ja kes on Meielele Moistust annud?

